

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-753/16-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školy / školského zařízení	Mateřská škola Lhenice, okres Prachatice
Sídlo	Školní 284, 384 02 Lhenice
E-mail právnické osoby	ms.lhenice@seznam.cz
IČ	71010271
Identifikátor	600062686
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Kateřina Vanková
Zřizovatel	Městys Lhenice
Místo/místa inspekční činnosti	Školní 284, 384 02 Lhenice
Termín inspekční činnosti	14. 12. 2016 – 16. 12. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 S., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Mateřská škola Lhenice (dále „škola“) se třemi třídami se nachází v prostorném a pro děti bezpečném areálu společně se základní školou a základní uměleckou školou, obecní knihovnou a rodinným centrem. Škola realizuje školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP“) podle metodiky Začít spolu, který zdůrazňuje individuální přístup k dětem a podnětné prostředí. Kapacita školy byla v roce 2011 navýšena o 7 dětí na současných 77 dětí a je zcela naplněna. V posledním roce předškolní docházky je 29 dětí, s odkladem povinné školní docházky jsou 3 děti.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Poslání a vize školy jsou popsány ve ŠVP „Společně s přírodou“, který je založený na podpoře smyslového vnímání a prožitkového učení. Jako inspirativní podklad pro jeho tvorbu si škola vybrala metodiku programu Začít spolu. Záměry a priority programu byly projednány se zákonnými zástupci i zřizovatelem (prezentace programu, praktická ukázka prožitkového učení). Principy programu jsou patrné ve směřování školy v oblasti environmentální a polytechnické výchovy s důrazem na zachování lidových tradic a osobnostní rozvoj dětí.

Škola se snaží o co nejvyšší míru zapojení rodičů i dalších partnerů do různých aktivit. Využívá k tomu předem připravené společné akce rodičů s dětmi, jako jsou vánoční dílny, jarmark, slavnosti aj. Častý kontakt s rodiči přispívá k neformálním vztahům, které podporují vzájemnou důvěru a otevřenost. Součástí spolupráce školy s rodiči jsou pravidelná setkání ředitelky školy se zástupci tříd z řad rodičů. Zde je prostor pro informování o záměrech a činnostech školy i prostor pro diskusi a připomínky rodičů ke všem záležitostem školy. Rodiče mají příležitost podílet se na chodu školy nejen z hlediska jejího řízení, organizace a financování, ale také v otázkách spojených se samotným obsahem vzdělávání a jeho metodikou. Informovanost rodičů se zvýšila také zřízením školních webových stránek. Škola se dále zapojila do projektu příhraniční spolupráce a navázala spolupráci se školou v bavorském Mauthu. S místní základní školou je nastavena oboustranná spolupráce zejména v oblasti přípravy na přechod dětí do 1. třídy, sdílení kulturních a sportovních programů, které přispívají k navázání přátelství i seznámení s prostředím školy. Návštěvami výchovných koncertů v základní umělecké škole je podněcován zájem dětí o hudbu. Škola nabízí nadstandardní placené aktivity, které podporují zájem a nadání dětí (angličtina, výtvarná dílna, tvoření).

V čele školy je pátým rokem ředitelka, která se zaměřila zejména na inovaci ŠVP a rozvoj školy v oblasti materiální i vzdělávací s využitím grantů a projektů. Ředitelka sleduje nové trendy ve vzdělávání a vyhledává aktivně příležitosti pro naplňování vize školy. Kromě pravidelných pedagogických rad využívá i netradičních forem setkání (výjezdní rady), které podporují týmovou práci a upřesňují společně sdílené záměry rozvoje. Kontrolní a hospitační činnost ředitelka vykonává v průběhu celého roku, při jejím vyhodnocování a poskytování zpětné vazby jsou však dílčí rezervy v podpoře začínajících učitelek, kterým chybí větší jistota při plánování práce a konzultace při písemných přípravách. Dokumentace školy je vedena přehledně, její součástí je hodnocení školního roku a analýza silných a slabých stránek školy.

K termínu inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání 6 pedagogických pracovníků, které splňují předepsanou odbornou kvalifikaci. Personálně je škola podpořena školním asistentem (využití operačního programu Šablony pro MŠ), jehož náplní je podpora a pomoc

dětem při běžném denním chodu ve škole. Počet učitelek umožňuje, aby souběžně působily ve třídách ve prospěch účinné podpory individuálního rozvoje osobnosti dítěte.

Ředitelka školy se po provedené analýze zaměřila na osobnostní rozvoj pedagogů. Své kompetence si učitelky i ředitelka zvyšují v souladu s didaktikou programu Začít spolu v cyklických seminářích. Učitelky se zapojily do projektu mobility a využily stáží v zahraničí. Prostřednictvím projektu pro polytechnickou výchovu se zúčastnily vybraných vzdělávacích seminářů. Dvě učitelky absolvovaly logopedický seminář. Hospitace potvrdily, že další vzdělávání je využíváno v praxi a zvyšuje kvalitu vzdělávání.

Patrný je rozvoj školy v oblasti materiálních podmínek. V duchu ŠVP se zaměstnanci školy snaží o vytvoření rodinného prostředí, prostorné chodby jsou využity jako výstavní plochy k prezentaci výtvorů a společných děl dětí. Útulnost je podpořena vytvořením odpočinkové zóny pro rodiče (čtenářský koutek, knihovna) i bohatou květinovou dekorací a koutky s živou i neživou přírodou. Vybavení tříd školy starším i moderním nábytkem vytváří stimulační prostředí a bezpečné zázemí pro vzdělávání dětí. Hračky, dětská literatura, didaktický materiál, tělovýchovné a hudební pomůcky a pomůcky pořízené v rámci grantů (např. sady pro chemické pokusy a objevy) jsou zastoupeny ve třídách v dostatečném množství a jsou dobrou motivační pobídkou k rozvoji všestranných aktivit dětí, zejména polytechnických a environmentálních.

Součástí ŠVP je minimální preventivní program, který se vedle prevence rizikových jevů zaměřuje na podporu zdravého životního stylu včetně stravování, které je zajišťováno školní jídelnou místní základní školy. Ve školním roce 2016/2017 není ze strany strážníků požadavek na stravování s omezením podle dietního režimu.

Škola zajišťuje svoji činnost hospodařením s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu, od zřizovatele a z platby na vzdělávání. Škola aktivně získává finanční prostředky pro zlepšování činnosti školy. Přispívá na charitativní činnost výtěžkem finančních prostředků z vánočního jarmarku pořádaného školou. Finanční podmínky školy jsou dobré a umožňují škole kvalitně realizovat školní vzdělávací program.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání se vyznačoval organizační volností umožňující dostatek spontánních činností. Společné volné hry dětí rozvíjely sociální vztahy a umožnily zkoumání nejrůznějších pomůcek po celé třídě. Průběh vzdělávání a délka jednotlivých činností se řídila potřebami dětí a odvíjela se od tématu, na němž děti ve třídě pracují. Témata obvykle kopírovala přírodní cyklus, zvyky a tradice.

Prostředí tříd programu Začít spolu bylo uspořádáno do tzv. center aktivity, která byla různě tematicky zaměřena a vybavena tak, aby stimulovala děti k aktivitě. Důležitým organizačním celkem byl týden, ve kterém se děti na základě individuální volby vystřídaly ve všech tzv. povinných činnostech v centrech aktivity. V centrech aktivit se děti učily přímou zkušeností. Hračky a pomůcky byly vybírány tak, aby rozvíjely kreativitu a motoriku dětí a byly z kvalitních materiálů, patrná byla tvůrčí atmosféra. Přínosné bylo učení nápodobou a pozorování s velkým podílem kooperace v malých skupinách, kdy děti spolu přirozeně komunikovaly, řešily problémy, rozhodovaly se, procvičovaly si vyjadřovací schopnosti. Skladba center aktivit byla koncipována s ohledem na všestranné rozvíjení schopností a dovedností dětí a k osvojování klíčových kompetencí.

Podstatnou složkou pro psychohygienu a rozvoj empatických dovedností i k posílení pocitu sounáležitosti bylo setkávání v ranním kruhu. Tělovýchovné chvílky, které jsou zpravidla

zařazovány denně, zahrnovaly zdravotní cviky a pohybové hry, při nichž si děti procvičily různé svalové skupiny i koordinaci těla. Důležitým prvkem sebereflexe je pravidelně zařazovaný tzv. hodnoticí kruh. Značný prostor byl věnován rozvoji slovní zásoby a souvislého vyjadřování v souvislosti s vyhodnocováním vlastní práce, svých úspěchů, neúspěchů včetně návrhů cest ke svému zlepšení, ale i pochval a poděkování. Při pobytu venku byly zařazeny aktivity vztahující se k aktuálnímu tématu, s dobře vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Příležitost tvořivě využívat přírodní materiály a experimentovat s nimi rozvíjela očekávané kompetence dětí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola analyzuje a sleduje konkrétní potřeby dětí. Nástupu dětí do školy předchází dotazníkové šetření a sběr informací o dětech za účelem plynulé adaptace. Na informačních schůzkách jsou nastavována pravidla vzájemné informovanosti o průběhu a výsledcích vzdělávání dětí. V souladu s cíli programu Začít spolu učitelky zohledňují schopnosti, znalosti a zájmy dětí. Výsledky vzdělávání byly patrné v samostatnosti a soustředěné práci dětí i schopnosti si vzájemně naslouchat. Děti disponovaly dobrými vyjadřovacími dovednostmi při vlastním sebehodnocení. Uměly odhadnout vlastní pokrok a přijmout zodpovědnost za proces i výsledek svého učení.

Každé dítě má své portfolio, které slouží ke shromáždění informací, na jejichž základě jsou posuzovány jeho pokroky. Hodnocení pokroků provádí učitelky v rámci pedagogické diagnostiky průběžně celý školní rok a písemně je zaznamenávají do hodnoticích listů. Podpůrná opatření (logopedická péče, individuální přístup) jsou dětem poskytována, pro vyhodnocování pokroků ale chybí stanovení cílů podpory.

Přípravě předškoláků škola věnuje dostatečnou pozornost. Pro práci s předškoláky byl vyhrazen samostatný čas pro práci se speciálními didaktickými materiály (pracovní soubor Včelička). Důraz je kladen na předčtenářské a předmatematické představy. Cílem aktivity je především rozvoj schopností a dovedností potřebných ke čtení, např. rozvoj smyslů, zraková a sluchová analýza a syntéza, pravolevá orientace, hrubá a jemná motorika, řeč, komunikační dovednosti, kresba, myšlení, představivost a fantazie. Škola nabízí dětem s řečovými problémy individuální péči, systematické začlenění logopedické prevence zatím chybí.

Škola propojením environmentální výchovy s konkrétními praktickými kroky (přírodní zahrada, oslava tradic aj.) zvyšuje citlivost dětí k přírodě a životnímu prostředí, která se stává důležitým předpokladem pro naplňování klíčových kompetencí.

Závěry

Hodnocení vývoje

V posledních třech letech došlo k technickým a stavebním úpravám školy a navýšení kapacity o 7 dětí. Třídy se průběžně dovybavují nábytkem, k dispozici je zázemí pro učitelky, byla započata realizace přírodní zahrady, zvýšila se bezpečnost dětí (zapojení zvonku a videokamery u vstupu do MŠ). Zvýšila se informovanost veřejnosti o škole zřízením nových webových stránek. Ředitelka školy s týmem učitelek inovovaly ŠVP v duchu alternativního programu Začít spolu.

Silné stránky

- Kvalitní pedagogické vedení školy směřuje k naplňování stanovené vize a záměrů rozvoje.
- Iniciativa ve vyhledávání příležitostí zejména pro oblast polytechnické a environmentální výchovy a další aktivity v rámci projektů výrazně zlepšují skupinové i individuální výsledky vzdělávání dětí a zvyšují profesní kompetence učitelek školy.
- Účinná komunikace týmu školy s odbornou i laickou veřejností a partnery školy za účelem sdílení nového programu Začít spolu.
- Podnětné prostředí v tzv. centrech aktivit poskytuje dítěti rozmanité zdroje učení.
- Škola úspěšně pracuje se sebehodnocením dětí a posiluje tak pozitivní motivaci dětí k aktivnímu a samostatnému učení.

Slabé stránky

- Chybí průběžné reflektování práce začínajících učitelek a nastavení účinné podpory.

Příklady inspirativní praxe

- Škola realizuje program Začít spolu, ve kterém klade důraz na podnětné prostředí, netradiční členění tříd do center aktivit a kooperativní učení. Úspěšně pracuje se sebehodnocením dětí a posiluje tak jejich pozitivní motivaci k aktivnímu a samostatnému učení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Realizovat logopedickou péči systematicky jako součást vzdělávání a prevence školní neúspěšnosti.
- V souladu s novou legislativou připravit strategii pro poskytování podpůrných opatření dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Nastavit potřebnou zpětnou vazbu pro začínající učitelky, zvýšit motivaci učitelek a zlepšovat tak jejich pedagogickou práci.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Společně s přírodou“ platný od 1. 9. 2016
2. Školní řád platný od 1. 9. 2016
3. Zřizovací listina vydaná městysem Lhenice ze dne 23. 10. 2002
4. Rozhodnutí vydané Krajským úřadem Jihočeského kraje ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě Mateřské školy Lhenice, okres Prachatice, se sídlem Školní 284, 384 02 Lhenice ze dne 20. 4. 2016
5. Osvědčení o absolvování kvalifikačního studia pro ředitele škol a školských zařízení ze dne 28. 5. 2013
6. Doklady ke kontrole BOZ
7. Doklady ke kontrole finančních podmínek
8. Doklady ke kontrole školního stravování
9. Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ a ZŠ I.

10. Vlastní hodnocení školy 2015/2016
11. Třídní vzdělávací programy
12. Třídní knihy
13. Zápisy z jednání pedagogických rad
14. Rozhodnutí ředitelky ve správním řízení
15. Diagnostické záznamy a portfolia dětí
16. Výjimka z nejvyššího počtu dětí ze dne 1. 9. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zdeňka Dufková, školní inspektorka

Dufková v. r.

Bc. Ladislava Svatošová, kontrolní pracovnice

Svatošová v. r.

V Českých Budějovicích 6. ledna 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Kateřina Vanková, ředitelka školy

Vanková v. r.

Ve Lhencích 10. 1. 2017